

КАБ – В ПОЛЗА НА ЧЛЕНОВЕТЕ СИ!

ПЛАТФОРМА НА КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА КАБ – арх.НИКОЛАЙ БАРОВСКИ

УВОД

Уважаеми колеги,

Всички ние сме свидетели на това, как през последните години професията ни е постепенно натикана в ъгъла, как от водещи специалисти в изграждането на материалната среда се превръщаме в безгласни чертожници „за жълти стотинки“. Устройствените планове и инвестиционните проекти са резултат от нашия сложен, квалифициран и творчески труд. Вместо да бъдат най-важната основа на строителния процес, те се възприемат като досадна формалност, необходима за получаването на „разрешение за строеж“. Сложната, остаряла, непълна и противоречаща си нормативна уредба поставя колегите в пълна зависимост от индивидуалното „тълкуване“ на одобряващите органи и инстанции. Това е сериозна предпоставка за нелоялна конкуренция и уронване на престижа пред възложителите. Предоставяме ограничен обхват проектантски услуги на ниски цени, а ресурсът от неизработените фази остава като печалба за другите участници в строителния процес. Публичното възлагане не само, че не е модел за подражание, а в някои случаи, с безумните си срокове и хонорари, е подигравка с труда на колегите. Много сериозни са лобистките усилия за обезличаването на проектантите като самостоятелен участник в процеса и пълното им подчинение на строителя – като подизпълнители в инженеринг или като изцяло зависимо проектантско звено. Да си архитект в България отдавна не е престижно, а с последните тенденции, скоро няма да е и финансово рентабилно.

Къде тук е ролята на Камарата на архитектите в България? Вече 12 години (3 мандата) КАБ не може да намери нито вътрешния смисъл за съществуването си, нито реални форми за защита на интереса на колегите. Важните теми, касаещи професията и всички нас, остават неразгледани, докато спорим върху регионалната структура или разпределението на бюджета. Какво би трябвало да прави КАБ е ясно разписано в ЗКАИИП, Устава и приетата миналата година Доктрина. Въпросът е КАК да направим така, че КАБ да заработи наистина?

Като член на Съвета на РК София-град през мандата 2008-2012 г. и като Председател на РК София-град и член на УС на КАБ през мандата 2012-2016г., познавам в детайл и дълбочина организацията както на регионално (не само за София, но и за страната), така и на национално ниво. Познавам проблемите и възможните решения, всички предложения за промени и оптимизация през последните 10 години (голяма част направени от нашия екип), както и причините те да не се случат.

От натрупания опит в ръководството смятам, че КАБ на национално ниво има нужда от СЪЩЕСТВЕНА ПРОМЯНА в организацията на дейността си, за да заработи В ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСА НА КОЛЕГИЯТА!

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Като кандидат за председател на УС на КАБ, издигнат от екип от досегашното ръководство на РК София-град, споделям предложенията на екипа за бъдещото развитие на дейността и управлението на КАБ. Основният мотив на нашата програма е **КАБ – В ПОЛЗА НА ЧЛЕНОВЕТЕ СИ!**

Програмата е разделена на два основни раздела – ЗА ПРОФЕСИЯТА (за връщане на водещите позиции на архитектите и ландшафтните архитекти и урбанистите в инвестиционния процес) и ЗА КАМАРАТА (за промяна на модела на управление и работа на КАБ)

I. ЗА ПРОФЕСИЯТА

За защита на правата и интересите на колегията, връщане на водещата роля на независимия проектант, активното участие до завършване на строителството, повишаване качеството на проектите и рентабилността на нашия труд предлагам основна дейност по предложения за законодателни промени в следните насоки:

1. **Цялостен анализ на противоречията в нормативната уредба и изготвяне на предложения към съответните министерства за промяна.** Някои от насоките:
 - Категорично отстояване на независимостта на проектанта от другите участници в инвестиционния процес
 - Защита на интересите на колегията при публично възлагане по ЗОП, **активно следене и обжалване от страна на КАБ на обществени поръчки с некоректни условия**
 - Работната фаза на инвестиционните проекти да бъде задължителна. Авторският надзор да бъде гарантиран финансово.
 - Приемане на единна система за съставяне на КСС и договори за строителство
 - Защита на интересите на проектанта при издаване на разрешение за строеж
 - Изчистване на противоречията и неясните правила в нормативната уредба (ЗУТ, Наредби 2,3,4,7,8)
2. **КАБ да изработи и приеме базови стандарти за обем, съдържание, формат на представяне на различни видове проекти**
3. **Защита на интересите на членовете с правни услуги**
4. **Защита на интереса на колегията и разширяване на сферата на дейност с компетентни вещи лица, консултации с брокери, управление на проекти**
5. **Създаване на специализирана електронна библиотека в помощ на членовете**
6. **Създаване на работещ механизъм за доброволна допълнителна квалификация**
7. **Създаване на регламент за провеждане на стаж на проектантите с ОПП**

II. ЗА КАМАРАТА

Със ЗКАИИП, по модел на другите европейски държави, на КАБ са прехвърлени държавните функции по признаване на проектантска правоспособност, както и правото на колегията да се саморегулира. За да работи КАБ в интерес на членовете си, трябва трите основни документа – Устав, Професионален кодекс и Методика за определяне на хонорарите да са синхронизирани и издържани. От досегашния опит в ръководството на КАБ установих, че има сериозни проблеми и с трите документа. За промяна на сегашния модел ще работя за реализиране на следните предложения:

1. **Пълна ревизия и актуализиране на Устава**

В действащия Устав липсват или са неясни ключови регламенти за функционирането на някои органи (мандатност, отчетност, финансов модел), а в същото време има правила, които никога не са били спазвани (напр. структуриране на бюджета по фондове).
2. **Пълен анализ и разпределение на дейностите между регионалните колегии и националното ръководство с преразпределяне на необходимия финансов ресурс**

Повече административна и финансова самостоятелност на Регионалните колегии, повече отговорност (по модел на КИИП). Запазване на най-важната за КАБ структура от колегии по области, където е съсредоточена най-голяма част от дейността.
3. **Пълна електронизация на КАБ – Надграждане на електронния модел на РК София-град, опростяване на административните процедури и въвеждането им в електронен формат. Онлайн допитвания и гласувания.**

4. **Ревизия и актуализиране на Методиката за определяне на хонорари (по себестойност)** – за да осигурим работещ механизъм за определяне на хонорарите.
5. **Реформиране на бюджета на КАБ** – намаляване или пълно съкращаване на щата на изборните длъжности и освобождаване на ресурс за реална дейност с конкретни задачи, осигуряване на външно финансиране чрез засилване на стопанската дейност, актуализиране на таксите за услуги от КАБ (за да покрият реалните разходи).
6. **Ревизия и актуализиране на Професионалния кодекс** – за създаване на работещи механизми за контрол по спазването му

Решението на проблемите е комплексно и не може да бъде ограничено до предложението „на парче“ или директно прилагане на чужди модели. Предлагам след въвеждането на единната електронна система на обслужване на КАБ и облекчаването на бюрокрацията да се обсъди приемането на модел на електронна регистрация на проектите с индивидуални удостоверения, и с отчисления от таксите от РС за фонд, който да осигури допълнително финансиране на КАБ. По този начин ще бъдат решени едновременно няколко проблема – създаване на статистическа база данни, допълнителни приходи от възложителите, събираемост на хонорарите, нови механизми за контрол на ПК и Методиката.

ОПИТЪТ НИ ДОСЕГА

Заедно с екипа от ръководството на РК София-град от мандата 2012-2016 г. успяхме да постигнем, в рамките на нашите правомощия, съществена промяна в положителен аспект както за регионалната колегия, така и за КАБ като цяло (линк към отчета за мандата <http://kab-sofia.bg/novini/saobshteniya-2/5105-otchet-za-rabotata-na-kolegiyata-za-2015g-i-mandata>):

- От РК в дефицит през 2012 г. в края на 2015 г. реализирахме над 100 000 лв. финансов резерв, при многократно увеличена дейност.
- По наше предложение бяха приети важни решения като електронната регистрация на договори, електронен калкулатор, лични страници (визитки) на членовете (<http://kab-sofia.bg/calculator>, <http://kab-sofia.bg/component/user/profile?ppreview=1&id=01576>)
- Изработихме задание за единна електронна система на регистрите и организацията на КАБ – **УС е избрал фирма за изпълнение и се чака стартиране на договора.**
- Възложихме изработката на специален електронен наричник за архитекти с извадки от хармонизирани стандарти и национални приложения – **ще бъде готов през юни 2016г..**
- Създадохме основите на общественозначимо професионално събитие (**АРХИТЕКТУРЕН ФЕСТИВАЛ**), каквото имат всички европейски архитектурни камари. <http://fest.kab-sofia.bg/>
- Създадохме устойчиви активни международни контакти, с професионален обмен и актив от успешно приключили международни проекти с европейско финансиране. (<https://www.oar-bucuresti.ro/evenimente/silistra-2013/>, <http://kab.bg/a/nav/news/type/1/item/1197>)
- Създадохме модел на успешно сътрудничество между различните специалности в КАБ

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Уважаеми колеги,

Каквито и предложения за реформи на КАБ да се правят, те трябва да получат одобрение от по-голямата част от нас. За да намерим работещата формула **най-важното** нещо е да потърсим диалога и **да се обединим около важните за професията теми и решения!**

Благодаря Ви за вниманието! С Уважение,

арх. Николай Баровски